

vil nu imidlertid foreløbig slaa mig til No med, at den høitærede Drøføver har lovet mig en Definition paa dette vistnok noget ubestemte Udtryk „Gods“. Medens jeg ligesom Udvalgets Mindretal kan erkjende, at de fleste af de Endringsforslag, der ere foreslaaede af Udvalgets Flertal, ere Forbedringer ved Lovforslaget — ikke Forbedringer i den nuværende Tilstand, — langt fra — men Forbedringer i det, som er foreslaaet af Regjeringen — kan jeg dog ikke erkjende dette med Hensyn til Endringsforslaget under Nr. 12. Det er jo klart nok, at, medens Regjeringens Forslag her taler om selvstændige Eiendomme paa 2 Edr. Hartkorn og gjør dem fæstepligtige for Fremtiden, foreslaar Udvalgets Flertal, at enhver Parcel paa over 2 Edr. Hartkorn bliver fæstepligtig, og Forfjellen er altsaa den, at en Parcel, en ubebygget Lod uden Hensyn til den Anvendelse, den faar, gaar ind under Udvalgets. Begreb, men derimod ikke under Regjeringens. Man vil altsaa komme i det Tilfælde, at en f. Ex. Torvemose, som ved Udskifning er forbeholdt til Advision til Bylauget, og som har 2 Edr. Hartkorn eller derover, bliver fæstepligtig; jeg ser i det Mindste ikke rettere, med mindre man kan faae den tvungen ind under en af Undtagelserne. Det Samme gjælder om Fælled. Jeg tror overhovedet at kunne sige med Bestemthed, at, om der end har været nogen Tvivl om, hvorvidt store bebyggede Parceller kunne være fæstepligtige, har der aldrig været nogen Tvivl om, at ubebyggede Lodder skulde ubetinget være fæstefrie, og jeg tror altsaa at kunne sige, at der her paa dette Punkt ubetinget foreligger en Udvidelse af den nu gjældende Fæstepligt. Jeg skal iøvrigt komme tilbage til dette Punkt lidt senere, og navnlig skal jeg da tillade mig at nævne et Exempel paa, at den ældre Administration netop har anerkjendt dette. — Hvad Endringsforslaget under Nr. 13 angaar, da har jeg forgjæves — men det maa vel være en Feil hos mig — i dette Endringsforslag søgt det af Udvalgets Flertal i Betænkningen fremhævede Udtryk „Gaardparceller“. Udvalgets Flertal har netop paa det Sted i sin Betænkning, hvor det tror at kunne afveie de Fordele og Under, der ere forbundne med

de forskjellige Bestemmelser, udtrykkelig sagt: „Kommer nu hertil, at Flertallet igjennem en ny Affattelse af Paragrafens 3die Stykke paa den ene Side — ved Dptagelse af Ordet „Gaardparceller“. —“ o. s. v. Her staar udtrykkelig Ordet Gaardparceller i Citationstegn, men jeg har forgjæves søgt det i Endringsforslaget, formodentlig maa det være faldet ud ved Trykningen; men det er klart, at hvis det fandtes, vilde det noget forandre Begrebet. Endringsforslaget under Nr. 13 gaar jo ud paa en anden Affattelse af Nr. 3 i § 6 og giver den nærmere Regel for, hvorledes nye fæstepligtige Jordbrug kunne være op ved Sammenfæltning af mindre, tidligere fæstefrie Lodder. Jeg kan ikke Ande end anerkjende den Bestræbelse, som åabenbart har gjort sig gjældende hos Flertallet, for at gjøre denne ganske splinternye Lovregel mindre byrdefuld, end den vilde være efter Lovforslaget; men jeg kan dog ikke Andet end fremhæve, at den selv med disse Formildelser vil blive temmelig utaalelig. For det Første lægger den jo atter ligefrem Bevisbyrden paa Eieren; den berøver ham hans tidligere Handlefrihed, med mindre han er i Stand til at føre Bevis for eller oplyse, at hans Eiendom gaar ind under de angivne Undtagelser. Det er noget ikke Uvæsentligt, og det er navnlig noget særdeles Væsentligt for de mange mindre Godsetere, som ville blive ramte af disse Bestemmelser, Folk, som ikke have drømt om, at de kunde komme ind under en Lov om Godsvæsenet. Rigtignok har den høitærede Drøføver udtalt, at Slutningsbestemmelsen i det første Stykke af Endringsforslaget under Nr. 13 sigtede til at forhindre, at man skulde komme til at behandle efter disse Regler Bøndersteder, som allerede for lang Tid siden havde ophørt at være i Forbindelse med Fæstegodset; men jeg maa dog gjøre opmærksom paa, at i alt Fald efter Forslagets nuværende Affattelse slaar det ikke til; der fordres jo nemlig, af vedkommende Lodder skulde have været anvendte som „bebyggede“ Huslodder. Jeg maa antage, at der ligger en sær Betydning i dette Ord „bebyggede“, siden man ikke har indskrænket sig til at sige „Huslodder“ alene, Det er jo som bekjendt meget hyppig Tilfæl-